

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József

Rendészettudomány II.		
	Szekcióelnök:	Dr. Drobák Imre
II. panel	13.00-13.15	Beke József
	13.15-13.30	Budavári Árpád
	13.30-13.45	Molnár Tamás
	13.45-14.00	Mezei József

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József

A Carlos-csoport tevékenysége hazánkban (1979-1986)

BEKE József

Nemzeti Közszerzői Egyetem RDI

Rendészettudomány

jozsef.beke@gmail.com

A modern nemzetközi terrorizmus első szimbolikus alakjának, nevezetesen Carlos „A sakálnak” megjelenésével, a hidegháború alatt működő titkosszolgálatok – így a magyar elhárító szolgálatok is - új kihívással is szembesültek. Az első hivatalos magyar terrorizmusellenes operatív egységet pontosan Carlosszal kapcsolatban hozták létre 1979-ben, az úgynevezett C-79-es akta elindításával, hogy megkíséreljék feltérképezni és kontrol alatt tartani a csoport Magyarországi mozgását és kapcsolat rendszerét. Az operatív munka során további kiemelt cél volt megelőzni a Carlosszal kapcsolatos reális terrorfenyegetéseket, és garantálni lehessen Magyarország biztonságát. Előadásomban bemutatom a Carlos által irányított csoport működését hazánkban, és magyarországi tartózkodásuk, megfigyelésük körülményeit. Kutatásom során felhasználtam az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti levéltárában az ügyvel kapcsolatban rendelkezésre álló dokumentumokat, sikerült interjút készítenem a rendszerváltás előtt magyar állambiztonsági szolgálat (III Főcsoportfőnökség) operatív tisztjeivel is, akik a Carlos csoport hazai tevékenységének operatív feldolgozásában tevékenyen részt vettek.

With the advent of the first symbolic figure of modern international terrorism, namely Carlos "The Jackal", the secret services operating during the Cold War - including the Hungarian secret services - faced a new challenge. The first official Hungarian counter-terrorism operational unit was set up precisely in connection with Carlos in 1979, with the launch of the so-called C-79, to attempt to map and control the group's movement and relationship system in Hungary. During the operational work, another priority was to prevent realistic terrorist threats related to Carlos and to guarantee Hungary's security. In my presentation I present the operation of the Carlos-led group in Hungary and the circumstances of their stay in Hungary. In the course of my research, I used the documents available on the case in the National Historical Archives of the State Security Services, and managed to interview the operative officers of the Hungarian State Security Service before the change of regime.

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József

Az alternatív rendészet lehetőségei a közfoglalkoztatásban egy magyar középváros példáján keresztül

BUDAVÁRI Árpád

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

Rendészettudomány

henktenmester@gmail.com

A szerző maga is gyakoroló rendőri vezető, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskolájának hallgatója. Tanulmányában egyrészt egy magyar középváros, Dunaújváros rendészeti célú vállalásainak portfólióját mutatja be, másrészt a közfoglalkoztatás rendészeti célú hasznosításának helyben bevált gyakorlatát ismerteti. Megvilágítja a rendészeti feladatok pluralizációjának azt az ellentmondását, hogy miközben a jogalkotás egyre nagyobb teret enged az alternatív rendészeti megoldásoknak, a társadalomban és a helyi közigazgatásban nehezen alakítható át a rendőrség totális felelősségét preferáló szemlélet. A helyi önkormányzatok rendészeti célú szerepvállalásait Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzatának rendészeti portfóliójának felvázolásán keresztül mutatja be, ismerteti az egyes intézményesült rendészeti fórumok működésének alapjait. Megállapítja, hogy a város a közbiztonság ügye iránt elkötelezett, vállalásainak összehangolása, koncepcióinak aktualizálása azonban elmaradt és ez nehezíti a jelenlegi együttműködés hatékonyságát és átláthatóságát. Felvázolja a közfoglalkoztatás rendészeti célú alkalmazásának jogszabályi hátterét és a közbiztonságra gyakorolt hatásával kapcsolatos kutatási eredményeket. Ezt követően ismerteti a „Rendezett Dunaújváros” program elindításának nehézségeit, ehhez kapcsolódóan a rendőrség kezdeményező és katalizáló szerepét. Ismerteti a program részletes felépítését, azt az elképzelést, melyben a közfoglalkoztatottak képzése és összehangolt, rendészeti célú alkalmazása egyedülálló és példaszerű tudott lenni a magyar települések között. A program egyértelmű eredménye, hogy utat mutat a kis súlyú, közbiztonság-érzetet befolyásoló rendezetlenségek megelőzésének, gyors és hatékony felszámolásának a közfoglalkoztatás keretében történő megoldására.

Kulcsszavak: alternatív rendészet, közfoglalkoztatás, bevált gyakorlat, önkormányzati rendészet

A fehérgalléros bűnözéstől a „zöld” kriminológiáig

MOLNÁR Tamás

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészettudományi Doktori Iskola

Rendészettudomány

mtamas1992@gmail.com

A kriminológia méltatlanul elhanyagolt kutatási területe a „fehérgalléros” bűnözés, a környezeti bűncselekmények vonatkozásában pedig még ennél is kevesebb tudományos igényű munka születik. Annak ellenére, hogy a „zöld” kriminológia, mint kifejezés csak az 1990-es években jelent meg, a környezetvédelmi perspektíva már korábban beszivárgott a vállalati bűnözés vizsgálatába. Tekintettel arra, hogy az ökológiai rendszer átalakítása a termelés szükségszerű következménye, a zöld bűncselekmény kifejezést először azon vállalatok viselkedésének leírására használták, amelyek megsértik a környezetvédelmi előírásokat. Bár a „zöldgalléros” bűnöző számos tulajdonságában eltér fehérgalléros társától, abban egyetértés mutatkozik, hogy a termelés környezetre gyakorolt káros hatása az egyéni keretek között kifejtett cselekményekhez viszonyítva hatványozottan súlyosabb. A büntetőjog szerepe mégis ezen a területen kérdéses. A hagyományos büntetőjogi dogmatika és a jogbiztonság követelményére

XXIII. Tavasz Szél Konferencia

MI és a tudomány jövője

2020

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József

tekintettel a szervezeti keretek között megvalósuló környezetkárosítások kriminalizálása jelenti a legnagyobb kihívást. A szabályozás zárköve, a büntető törvénykönyv kettős jelleget mutat a környezetvédelem területén. A termeléssel összefüggésben megvalósított környezetkárosítások vonatkozásában a tényállások csak a társadalom fokozott erkölcsi minőségű rosszallásának kifejezésére hivatottak, még abban az esetben is, ha az e körben kriminalizált magatartások másodlagos – tehát a környezetvédelmi előírások megsértésében realizálódó - környezeti bűncselekményként kerülnek meghatározásra. Az egyéni szinten megvalósított cselekmények visszaszorítására valóban alkalmas lehet a büntetőjog általi represszió, azonban ezek a cselekmények az ökológiai rendszernek közvetlenül csak egy-egy elemét érintik. Az érdemi előrelépéshez környezetvédelem területén elengedhetetlen annak tudatosítása, hogy a legnagyobb mértékű károsítás jogszerű magatartások kumulatív következménye. De ha ez így van, akkor mi az értelme a zöld kérdések kriminológiai vizsgálatának? Először is, a kriminalizáció igénye jellemzően azokon a területeken jelenik meg, ahol az emberi magatartások valós veszélyeket hordoznak magukban a társadalomra nézve. Az emberek által élhető ökoszisztéma fizikai átalakítása minden kétséget kizáróan ilyen. Másodszor, a zöld kriminológia a környezeti ártalmakról folytatott tudományos igényű diskurzusaival hozzájárulhat a társadalom érzékenyítéséhez a témával kapcsolatban. Harmadszor pedig a kriminológusok érvei hozzájárulhatnak egy koherens környezetvédelmi szabályozás kialakításához, amelyben a büntetőjog valóban végső megoldás jelleggel, szűk körben és konzisztensen illeszkedik a környezetvédelem eszköztárába.

Kulcsszavak: fehérgalléros bűnözés, „zöld” kriminológia, környezetkárosítás

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József

A Belügyminisztérium III/II. Csoportfőnökségének feladatköre

MEZEI József

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

Rendészettudomány

mezei.jozsef@uni-nke.hu

Minden ország számára fontos, hogy az állam eredményes, biztonságos működéséhez szükséges információit megvédje. Magyarországon az 1962-1990 közötti időszakban a Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökségén belül a II. Csoportfőnökség volt felelős a kémelhárítási feladatok végrehajtásáért a polgári területen. Előadásomban ezen területen jelentkező feladatokat kívánom bemutatni, amelynek aktualitását az adja, hogy idén volt 30 éve annak, hogy a Belügyminisztérium Állambiztonsági struktúrája közel három évtizedes működés után megszüntetésre került.

Az érintett időszak politikai berendezkedése hazánkban, valamint azok, az ezzel szorosan összefüggő katonai- (Varsói Szerződés) és gazdasági (Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa) szövetségi rendszerek, amelyeknek Magyarország tagja volt, egyértelműen kijelölték, hogy melyek azok az irányok, melyek azok az országok, amelyek vonatkozásában ilyen jellegű feladatok jelentkezhetnek. Kiemelt feladat volt például az Amerikai Egyesült Államok, Ausztria és a Német Szövetségi Köztársaság hírszerző szervei által folytatott hírszerző tevékenységek felderítése és elhárítása. A feladatkör magában foglalta a legális és illegális hírszerző rezidentúrák tevékenységének azonosítását, akadályozását, valamint a külföldi hírszerző szervezetekbe történő beépülést az elhárítás szempontjából fontos információk, dokumentumok megszerzése érdekében. A feladatkörbe beletartozott továbbá a kommunista országokban létrehozott magyar külképviseleti szervek, illetve az ott dolgozó magyar állampolgárok kémelhárítási szempontú operatív védelme is. A politikai, közigazgatási területeken túl kiemelt jelentősége volt a gazdaság egyes ágazataiban, így az iparban, a mezőgazdaságban, a kereskedelemben, a közlekedésben és a hírközlési ágazatban folytatott elhárító tevékenység is.

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József

Rendészettudomány II.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Mezei József